

केन्द्रीय: विद्यालय: सीतापुरम्
प्रथमा आवधिक परीक्षा 2018-19

कक्षा- VIII
विषय:-संस्कृतम्

समय: - 1.30 घण्टा

अधिकतम अङ्काः:- 40

परीक्षार्थिनाम.....कक्षा वर्गश्च -.....अनुक्रमांक:.....
दिनाङ्कःवारश्च..... कक्षनिरीक्षकस्य हस्ताक्षरम् -
परीक्षकस्य हस्ताक्षरम्—

अनुप्रयुक्त व्याकरणम् {10}

1.कोष्ठकात् अव्ययपदं चित्वा वाक्यानि पूरयत --

{5}

[सदा , बहिः , दूरम् , तर्हि , तदा]

क) यदा दशवादनम् भवतिछात्राः विद्यालयं गच्छन्ति ।

ख) सूर्यः पूर्वदिशायाम् उदेति ।

ग) शृगालः गुहायाःआसीत् ।

घ) शृगालोऽपि ततःपलायमानः अपठत् ।

ङ.) यदि सफलताम् इच्छसिआलस्यं त्यज ।

2. धातुं प्रत्ययं च लिखत :---

{5}

पदानि

धातुः

प्रत्ययः

I. गन्तुम् =+.....|

II. द्रष्टुम् =+.....|

III. करणीयः =+.....|

IV. पातुम् =+.....|

V. कृत्वा =+.....|

रचनात्मकलेखनम् {10}

प्रश्न:3. रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत---

{5}

क) गुणाः गुणजेषु गुणाः भवन्ति ।

उत्तरम् -

ख) नद्यः सुस्वादुतोयाः भवन्ति ।

उत्तरम् -

ग) लुब्धस्य यशः नश्यति ।

उत्तरम् -

घ) मधुमक्षिका माधुर्यमेव जनयति ।

उत्तरम् -

ड.) महतां प्रकृतिः सुस्थिरा भवति ।

उत्तरम् -

4. अधोलिखितानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत-- {5}

क) गुलिकाः -

ख) कुठारिका-

ग) क्षिप्रम्-

घ) यत्नः-

ड.) लोके-

पठितावबोधनम् [15].

प्रश्नः 5. अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत - {5}

साहित्यसंगीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।

तृणं न खादन्नपि जीवमानः तद्भागधेयं परमं पशूनाम् ॥

क] एकपदेन उत्तरत - [1x2=2]

1. साक्षात्पशुः कः भवति ? उत्तरम् -.....

2. पशूनाम् किम् परमम् ? उत्तरम् -.....

ख] पूर्णवाक्येन उत्तरत - [2]

1. कः तृणं न खादन्नपि जीवमानः ?

उत्तरम् -

1. ग] यथानिर्देशम् उत्तरत -

[1]

पशूनाम् पदे का विभक्तिः ? क]प्रथमा ख]द्वितीया ग]चतुर्थी घ] षष्ठी उत्तरम् -.....|

6. विलोमपदानि योजयत -

{5}

पुरतः	विरक्तिः	-----	-----
स्वकीयं	आगमनम्	-----	-----
भीतिः	पृष्ठतः	-----	-----
अनुरक्तिः	विरक्तिः	-----	-----
गमनम्	साहसः	-----	-----

7. सन्धिं कृत्वा लिखत -

{5}

मृग + आदीनाम्	-	
तथा + एव	-	
कुत्र + अपि	-	
बुभुक्षितः+अस्मि	-	
प्रति+आ +अवर्तत	-	

अपठितावबोधनम्

{5}

8. अधोदत्तम् अनुच्छेदम् पठित्वा तदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत---

{5}

नदी-तीरे अस्ति एकः वट-वृक्षः । एकः अल्पजः बालकः तस्य छायायाम् उपविष्टः । सः पश्यति एकस्यां लतायां तरबूजफलानि सन्ति । सः चिन्तयति - अहो विचित्रम् । सुकोमलायां लतायां दीर्घानि फलानि, विशाले वटवृक्षे च लघूनि फलानि सन्ति । नूनम् एव ईश्वरः मन्दमतिः मूर्खः च । एवम् चिन्तयन् सः वृक्षस्य अधः तिष्ठतिस्म । तदैव एकम् सुकोमलं फलं तस्य शिरसि पतति । सः विचारयति - यदि एतस्मिन् वृक्षे विशालं फलं स्यात् तर्हि अद्य मे शिरः भग्नं भवेत् । सौभाग्येन अहं सकुशलः अस्मि । ईश्वरः यत् करोति शोभनं करोति । ननु मूर्खः अहम्, न तु ईश्वरः ।

1. एकपदेन उत्तरत -

{1/2x4=2}

1. वट-वृक्षः कुत्र अस्ति ? उत्तरम् -|

2. विशालानि फलानि कस्यां सन्ति? उत्तरम् -|

3. वटवृक्षे कीदृशानि फलानि ? उत्तरम् -|

4. बालकः कीदृशः अस्ति ? उत्तरम् -

||. एकवाक्येन उत्तरत - {1+1=2}

1. बालकस्य शिरसि किं पतति ?

उत्तरम् -

2. अन्ततः बालकस्य ईश्वरविषये किं मतम् ?

उत्तरम् -

.....

|||. यथानिर्देशम् उत्तरत - (1)

1. परमात्मा पदस्य पर्यायवाचीपदम् गद्यखण्डात् चित्वा लिखत ।

उत्तरम्

-----x-----x-----

इति